

LINDA TROSS

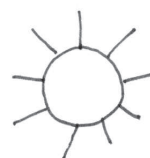
RAILI BLOMQVIST

MARTA JA KARLI LUGEMIKU TÖÖVIHIK

2. KLASSILE

I OSA

VASTUSED

Kirjastus SKRIIBUS

Linda Tross, Raili Blomqvist
Marta ja Karli lugemiku töövihik 2. klassile, 1. osa

Kirjastus Skriibus kinnitab: töövihik vastab põhikooli riiklikule õppekavale.

Retsenseerinud Jaana Leemet, Krista Rohunurm ja Maret Olo

Kunstnik: Ülle Kaasik

Keeletoimetaja: Ester Kangur
Küljendaja: Riho Rosin

Tallinn, 2015
© Linda Tross, Raili Blomqvist
© Kirjastus Skriibus

Kõik õigused on kaitstud. Ilma autoriõiguse omanike eelneva kirjaliku nõusolekuta ei ole lubatud ühtki selle teose osa paljundada ega levitada ühelgi viisil.

Kirjastus Skriibus
www.skriibus.ee

ISBN 978-9949-9640-9-3

Kooliminek

1. Kirjuta luuletuse põhjal, mis oli poisil koolis kaasas.

Poisil olid koolis kaasas leivakott, raamatud, tahvel ja tindipott.

2. Lahenda ristsõna. Saad teada, mida soovivad vanemad oma lastele.

koolilaps	Õ	P	I	L	A	N	E
kooliraamat	Õ	P	I	K			
kirjutusvahendite hoidja	P	I	N	A	L		
aeg, mil lähed kooli	H	O	M	M	I	K	
õppeaine loodusest	L	O	O	D	U	S	Õ
maja, kus õpitakse	K	O	O	L			
ruum võimlemiseks	V	Õ	I	M	L	A	
tundidevaheline aeg	V	A	H	E	T	U	N
eksimus töös	V	I	G	A			
arvutamise tund	M	A	T	E	M	A	A
	T	I	K	A			

Kirjuta vastus. _____

3. Aita õpilane kooli. Selleks ühenda joonega õigesti kirjutatud sõnad.

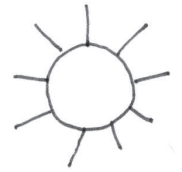

mart tahab goolis väka targaks sada
 Mart dahab kolis väga tarkaks sata
 Mard tahap koolis fäga dargaks saada

4. Tee igast kastist ühele tähele „õige” värviga ring ümber nii, et saad vastuseks töövahendi, mida kasutasid koolilapsed vanasti. Joonista vastus. Värv.

D T A Ü V H V H Ä E L V

Armas sõber!

1. Mida tegid suvel toredat? Vali üks väide. Jutusta ja kirjuta sellest.

Olin maal, abistasin (keda ja milles?).

Käisin rannas, ujusin, möllasin vees.

Ehitasin rannas liivalosse.

Sõitsin jalgrattaga.

Reisisin koos vanematega.

Mängisin palli.

Telkisin.

Pidasin piknikku.

Limpsisin jäätist.

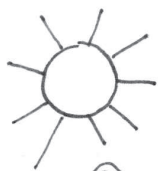
Tegin lõket.

Korjasin ja sõin marju.

Kas tegid veel midagi? Kirjuta.

2. Joonista oma suvest pilt. Värvi.

3. Kirjuta, mis on sinu jaoks koolis kõige tähtsam.

Jälle kooli!

1. Marta ja Karl olid emaga koos pooreisil. Kaubad olid riiulitel segi läinud. Aita korda luua. Kirjuta sõnad õigesse tulpa.

Jalanõud	Riietusesemed	Koolitarbed
ketsid	pluusid	pinal
kummikud	joped	vihikud
saapad	sokid	ranits
sandaalid	kampsunid	pliiatsid
sussid	dressid	kustukumm
tennised	sallid	kaustikud

pluusid, ketsid, pinal, kummikud, vihikud, joped, sokid, saapad, ranits, pliiatsid, sandaalid, kustukumm, sussid, tennised, kampsunid, dressid, sallid, kaustikud

2. Tähed a, e, i, o panid plehku. Aita need üles leida.

koo l

k r ii t

t a h v e l

õ p e t a j a

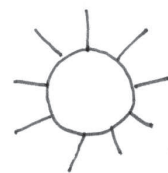
koo l i l a p s

v a h e tund

k o dut ee

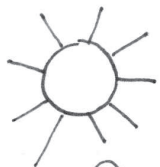
r a n i ts

kl a ss i juh a t a j a

Kohva-kohva koolimine

1. Moodusta võimalikult palju liitsõnu.

KOOL

+ tee = koolitee
 + kott = koolikott
 + maja = koolimaja
 + laps = koolilaps
 + _____ = _____

2. Kirjuta tähestikku puuduvad tähed „õige” värviga (tabeli eeskujul).

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	š	z	ž	t	u	v	w	õ	ä
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

ö	ü	x	y
29	30	31	32

Nummerda tähed lõpuni.

Lahenda mõistatus. Saad teada vanasõna tarkusest.

11	24	9		23	1	8	1	4		23	1	18	7	1	11	19		19	1	1	4	1		19	9	9	19
k	u	i		t	a	h	a	d		t	a	r	g	a	k	s		s	a	a	d	a		s	i	i	s

16	5	1	4		27	16	16	9	13	1
p	e	a	d		õ	p	p	i	m	a

Täida lüngad. Ühenda õiged lausepaarid.

Kirjutasin 4 punast tähte. ~~Need on sulghäälikute tähed.~~
 Kirjutasin 2 sinist tähte. ~~Need on täishäälikute tähed.~~
 Kirjutasin 4 rohelist tähte. ~~Need on suluta kaashäälikute tähed.~~

Kaaru

1. Kirjuta teksti põhjal lünka sobiv sõna.

Koerad _____ (kes?) saavad lõhnadest **infot** _____ (mida?).

Neil on eriliselt hea **haistmine** _____ (mis?).

Lõhnamaailm _____ (mis?) on koertele väga tähtis.

Kui nad hoolsalt **nuusivad** _____ (mida teevad?), siis öeldaksegi, et loevad ajalehte, saavad midagi uut teada.

2. Kirjuta lünka riimuvad sõnad.

Jälle algab kool – see on sõbrad, naer ja **hool** _____.

Ajaleht on täis reklaame: osta pluuse, vihikuid, **sandaale** _____.
(hool, sandaale)

3. Pane sõnad õigesse järjekorda. Kirjuta reklaam.

Näide:

Koolikaubad parimate hindadega!

vajaliku, kõik, koolitööks, meilt, leiad

Kõik koolitööks vajaliku leiad meilt.

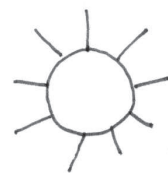
4. Mis on sinu ranitsas? Kirjuta vähemalt neli sõna.

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

Hanno õpib muusikakoolis klaverit

1. Täida teksti põhjal lüngad.

Hanno ja Rita olid pinginaabrid.
Hanno läks pärast tunde muusikakooli. Ta õppis muusikakoolis klaverit. Rita ei saanud ühe kooliga hästi hakkama. Õhtul helistas Rita Hannole ja kutsus teda mängima. Hanno ei saanud minna, sest ta pidi klaverit harjutama ja kordama matemaatika. Rita hakkas mängima. Järgmisel päeval sai Hanno kontrolltöö eest viie, aga Rita sai kahe. Hanno oli selle üle rõõmus. Rita oli kurb.

2. Tee oma päevaplaan.

Kellaaeg

Mida teen?

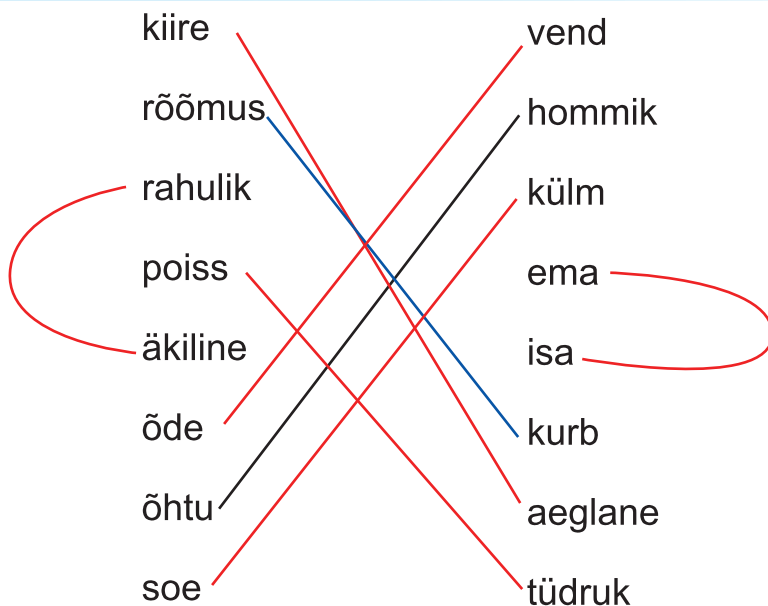
3. Ühenda vanasõna algus õige lõpuga.

Kes teeb,	kes eest ära jookseb.
Harjutamine	teeb meistriks.
Ega töö jänes ole,	aja juttu jutu ajal.
Tee tööd töö ajal,	see jõuab.

Marta ja Karli koolipäeva hommik

1. osa

1. Ühenda vastandtähendusega sõnad.

2. Mis sõna nendest tähtedest saab? Kirjuta.

Kristi: k, m, a, m kamm Siimu sõna asub köögis aukohal.

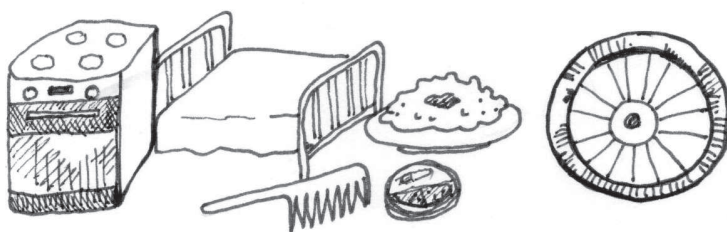
Anu: p, d, u, r, e puder Kristi sõna seostub juustega.

Kalle: r, t, a, s, a ratas Saskia sõna seostub iluga.

Saskia: p, d, u, e, u, r puuder Kalle sõna on sõiduvahend.

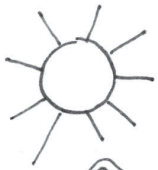
Mia: v, d, o, i, o voodi Anu sõna seostub söögiga.

Siim: p, i, l, i, t pliit Mia sõna seostub magamisega.

Marta ja Karli koolipäeva hommik

2. osa

1. Korrasta laused. Kirjuta sõnad joontele õiges järjekorras. Alusta lauset suure algustähega. Lisa puuduv lõpumärk.

minema kooli ja Karl Marta peavad

Karl ja Marta peavad minema kooli.

sõbraalbumi viima tagasi Liisile peab täna

Täna peab Liisile sõbraalbumi tagasi viima.

parandab Karl raamatut

Karl parandab raamatut.

ajakirja isa loeb

Isa loeb ajakirja.

2. Kirjuta vähemalt viis nime nii, et iga järgmine nimi algab eelmise nime viimase tähega. Tee nime esimene ja viimane täht „õige” värviga.

Tüdrukute nimed:

Poiste nimed:

3. Kirjuta lünka puuduvad sõnad. Lisa õiged lõpumärgid.

Kes on Marta? Ta on Karli **õde**.

Marta pinginaaber on **Liisi**.

Lapsed lähevad hommikul **kooli**. (kuhu?)

Isa (kes?) kiirustab neid tagant.

Kas sa tunnend seda, et maailm pöörleb ja pöörleb?

1. Värvide kõrvuti olevad erinevad täishäälikute tähed „õiget” värvi.

Mai, aus, sein, saun, leib, luik, päike, tõine, võileib, paelad, meie, töö

Kui sõnas on kõrvuti kaks või rohkem erinevate täishäälikute tähte, siis moodustavad need täishäälikuühendi.

Kirjuta harjutuses värvitud täishäälikuühendid joonele.

ai au ei ui äi öi õi ae eie

Millises sõnas ei olnud täishäälikuühendit? Kirjuta see sõna. töö

Muuda sõna nii, et tekiks täishäälikuühend. Kirjuta see sõna. töinab

2. Leia täishäälikuühendid. Tõmba joon alla.

Ingel on kõige targem õpilane. (1) Tema teab kõike. (2) Tema teab, kuidas tulevad päev ja öö. (3) Mina seda veel ei tea. (2) Olen väike ega tea paljusid asju. (2) Peagi võin kõike osata, sest loen raamatuid ja käin koolis. (6) Tean juba, et teadmistega ei ole hea uhkustada. (4) Tark ei tee nii. (1) Arvuta, mitu täishäälikuühendit pidid kokku leidma. Kirjuta. 21

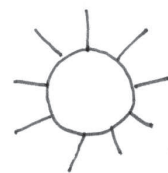
3. Tõmba joon mööda õigesti kirjutatud sõnu. Saad teada, miks Ingel läks oma klassikaaslase koju.

daipas	oma	vika	nink	läks	andeks	baluma
taibas	ooma	viga	niink	lägs	anteks	Paluma
Taipas	omma	figa	ning	Läks	aandeks	paluma

4. Kirjuta silbid õiges järjekorras, saad õpetliku vanasõna.

üt le En ne siis mõt le,

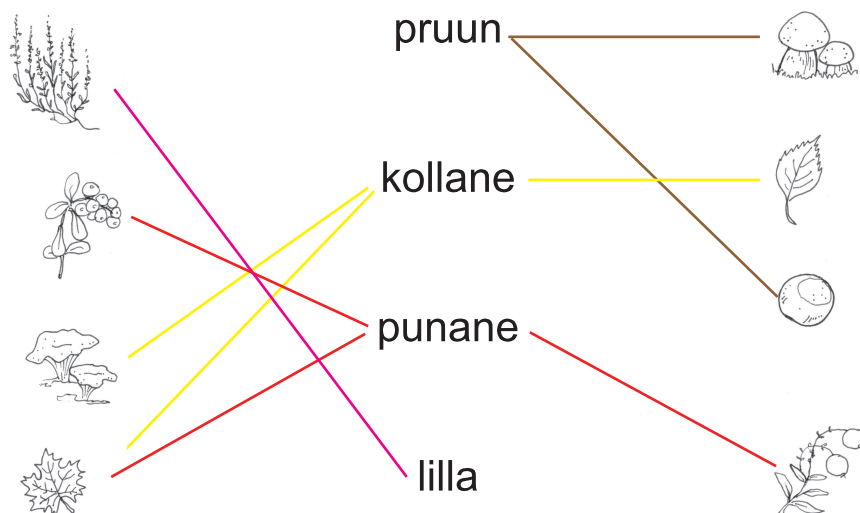
Enne mõtle, siis ütle.

Laanerahva erakool

1. osa

1. Ühenda pildid sobivate värvidega. Värvi pildid.

Tähti me näeme ja kirjutame, häälikuid kuuleme ja hääldame.

Sõnas p u d e l on 5 tähte ja 5 häälikut,

Sõnas p u u d e l on 6 tähte ja 5 häälikut.

2. Hääli sõnu. Mitut tähte näed? Mitut häälikut kuuled? Kirjuta.

	tähti	häälikuid
puu	3	2
puravik	6	6
kask	4	4
kaas	4	3
kass	4	3
jõhvikas	8	8
vesi	4	4
vees	4	3

Laanerahva erakool

2. osa

1. Kes nii arvas? Tee „x” õigesse ruutu.

põrsas Peky	jänes Jämm	karu Käpu	rebane Bosse	öökull Öösike	
				X	... luges Metsauudistest, et lastel algab kool.
X					... pidas kõige paremaks söögi- vahetundi.
	X				... arvas, et spordipäev on parim.
		X			... ütles, et koolivaheaeg on parim.
			X		... unistas sõbrapäevast.

2. Kirjuta, mis oli looma nimi ja milline ta oli. Tõmba täishäälikute tähtedele jooned alla.

- 1) Põrsas Peky on ümar.
- 2) Jänes Jämm on arg.
- 3) Karu Käpu on tugev.
- 4) Rebane Bosse on kaval.
- 5) Öökull Öösike on arukas.

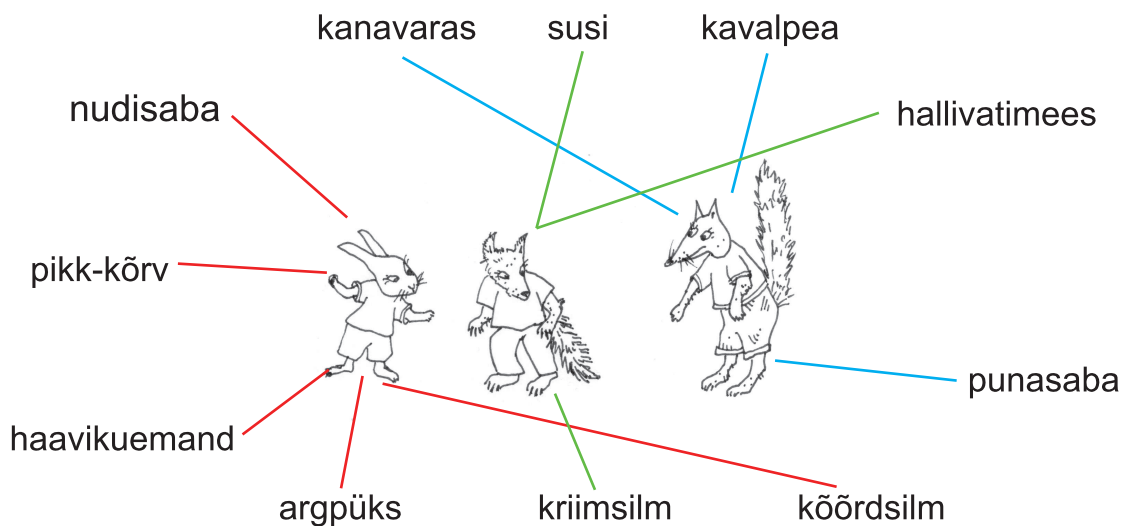
(tugev, kaval, ümar, arukas, arg)

Laanerahva erakool

3. osa

1. Ühenda pilt ja loomade rahvapärased nimetused.

2. Hääli ja pane tähele, kuidas muutub sõna tähendus.

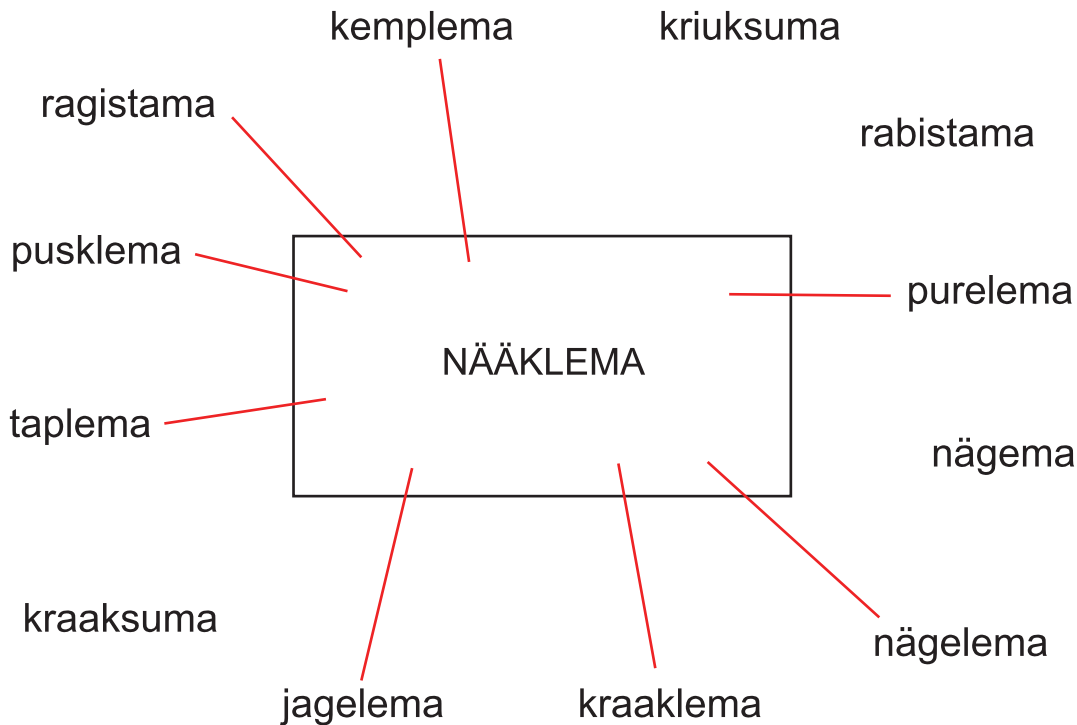
Jätka näidise järgi.

Kuri — kuuri

<u>tina</u>	—	Tiina	<u>tuleke</u>	—	tuuleke
pilu	—	<u>piilu</u>	kera	—	<u>keera</u>
<u>tuli</u>	—	Tuuli	<u>koli</u>	—	kooli
tule	—	<u>tuule</u>	keda	—	<u>keeda</u>
<u>meri</u>	—	Meeri	<u>pudel</u>	—	puudel
kisu	—	<u>kiisu</u>	seni	—	<u>seeni</u>
<u>lina</u>	—	Liina	<u>kas</u>	—	kaas
padi	—	<u>paadi</u>	male	—	<u>maale</u>

Mati ei ole Justin Bieber

1. Kogu karpi kokku sama tähendusega sõnad.

2. Tõmba sinine ring ümber suluta kaashäälikute tähtedele.

S A M K N G R J P H B L V E T

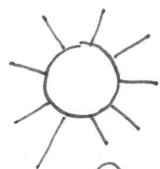
3. Kirjuta lünka sobiv sõna sulgudest.

Mati ja Piia olid (olid/ollid) head sõbrad. Nad proovisid arvutis olla (olla/ola) kogu selle (sele/selle) aja, mis neile anti. Mati katsest arvutiekraani varjata polnud kasu (kassu/kasu). Piia nägi, et Mati guugeldas ennast (ennast/enast). Ta ütles, et Matit ei tunne (tune/tunne) keegi peale ema (emma/ema), isa (isa/issa) või (~~mõne~~/mõne) õpetaja.

Musta kassi lugu

1. Kirjuta joontele vastandtähendusega sõnad.

jah – ei poeg – tütar lahke – kade

tugev – nõrk julge – arg tark – rumal

ilus – kole aus – valelik märg – kuiv

pikk – lühike pehme – kõva vana – noor

vale – õige suur – väike vana – uus

lõbus – igav paks – õhuke paks – peenike

must – valge must – puhas hea – kuri/halb

Tõmba joon alla sõnapaaridele, mida kasutati tekstis.

2. Loe harjutus läbi. Kirjuta rasvaselt trükitud sõnade asemele vastandsõnad. Mõtle loole pealkiri ja lõpp.

Kass ehitas maja. See oli suur/ väike ja valge/ must.

Selles elas väike/ suur sõbralik/ vaenulik pere.

Kõik tõusid hommikul vara/ hilja ja läksid hilja/ vara

magama.

Majas valitses puhtus/ mustus ja kord/ segadus.

Kord tuli neile külla _____.

Mängime kuldvillakut

1. Mängi pinginaabriga.

Leppige kokku, millise tähega peavad sõnad algama.

Kui teil on ühesugused sõnad, saate kumbki 5 punkti.

Kui teil on erinevad sõnad, saate 10 punkti.

Kui ühel puudub sõna, saab teine 15 punkti.

Arvuta punktid kokku.

Võitja on see, kellel on kõige rohkem punkte.

Täht	Kohanimi	Loom	Tegelane muinasjutust	Inimese nimi	Ilus sõna	Punkte kokku
Punkte kokku	x	x	x	x	x	

2. Arvuta, mitu punkti keegi sai. Kirjuta vastus tabelisse.

Marta, Karl, Marit ja Klaara mängisid kuldvillakut. Maritil oli 4 punkti.

Karlil oli punkte kahe võrra rohkem kui Maritil. Martal oli 2 punkti vähem kui Maritil ja Karlil kokku. Klaaral oli punkte 5 võrra vähem kui Martal.

Marta	8
Karl	6
Marit	4
Klaara	3

Mängu võitis Marta.

Tähtede elu 1. osa

1. Tähtedel on soov sõnadeks saada, aita neid.
Sama tähte võid ka korduvalt kasutada.

U, P, L, S, K, M	E, K, T, V, M, S	I, A, S, L, M, V, K

Moodusta eelmise harjutuse sõnadega lauseid.

2. Tähed moodustasid pika rivi laste nimedest. Eralda nimed kaldkriipsuga. Kirjuta nimed joontele.

Timo/risto/anna/johanna/maarja/mia/mathias/anu/saskia/siim/liina/raili/tanel

Timo Risto Anna Johanna Maarja Mia Mathias Anu

Saskia Siim Liina Raili Tanel

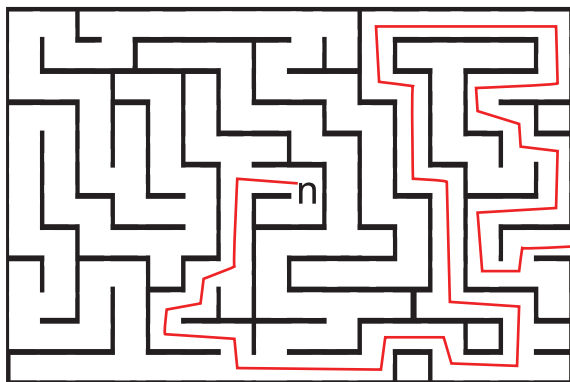
Tähtede elu 2. osa

1. Täishäälikute tähtede peres on üheksa liiget. Tuleta need meelde ja kirjuta.

a e i o u õ ä ö ü

2. Kirjuta neli sõna, kasutades ainult täishäälikute tähti.

3. Rohkearvulisem on kaashäälikute tähtede pere, üks vallatu pani plehku. Kas leiad ta üles?

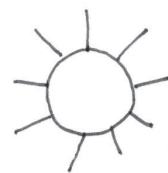

l, m, __, r, s, h, j, v

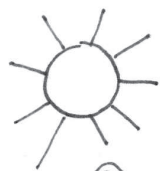
4. Kaashäälikute tähtede perre lisanduvad ka kuus sulghääliku tähte – k, p, t, g, b, d.

Sulghäälikud on saanud oma nime sellest, et neid ei saa üksikuna hääldada, tekib sulg.

Sõnade moodustamiseks peavad nad täishäälikutega sõprust pidama ja nendega ühistööd tegema. Ilma täishäälikuteta ei saa kaashäälikutest sõnu moodustada.

Minu vanaema räägib võru keelt

1. Kirjuta lünkadesse teksti põhjal puuduvad nimed.

Minu vanaema elab Võrumaal. Päriselt on tema nimi Matilda. Kergem on talle öelda Milla. Mulle meeldib Võrumaa kupliline loodus. Kirjanik Jaan Kaplinski kirjutab võrulastest nii: „Võromaa inemise omma kuigi lämmembä ja helgembä inemise.”

Tõmba joon alla reeglile, mida pidid teadma seda harjutust tehes.

Lause algab suure algustähega.

Linnade nimed kirjutame suure algustähega.

Inimeste nimed kirjutame suure algustähega.

Küsilause lõppu kirjutame küsimärgi.

2. Kirjuta, mida võiksid tähendada järgmised sõnad.

Näil om neil on

Ei tiä ei tea

Väega väga

Hää pääga hea peaga

3. Kirjuta kahest segakeelsest lausest kokku üks võrukeelne lause.

Neil om sääne omapärane heng, midagi om õhus ja inemiisin

Näil on selline esieräline hing, midägi on õhun ja inimestes

Näil om sääne esieräline heng, midägi om õhun ja inemiisin.

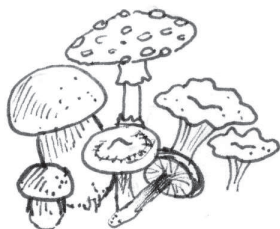
Seenel 1. osa

1. Lõpeta laused.

Metsas tohib korjata ainult tuttavaid seeni.
(tundmatuid seeni, tuttavaid seeni)

Metsas seenel on kaasas _____

(koer, serviis, vihmavari, korv, juturaamat, võileib, jook, tool, laud, ranits, arvuti, raadio, mobiil, puur, kell)

2. Joonista korvi seened, mida korjaksid sina.

3. Kirjuta seente nimetustesse puuduvad täishäälikute tähed.

P U R A V I K K U K E S E E N K Ä RBS E S E E N

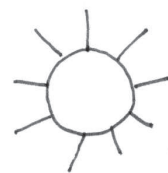
4. Lõpeta laused.

Kui vihma sajab, võtan kaasa vihmavarju.

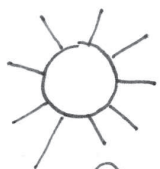
Kui vihma sajab, panen jalga kummikud.

Põrandat pühin harjaga.

Kodus köögikapis on nõud.

Seenel 2. osa

1. Kirjuta teksti põhjal lünka puuduvad sõnad.

Marta ja Karl läksid metsa seenele. Enne teeasumist uurisid nad hoolega seeneraamatut (mida?). Seenele võtsid nad kaasa korvi. Kaua kõmpisid nad ringi, aga seeni ei leidnud. Sügavamal metsas kasvas palju kukeseeni. Lapsed asusid kärmelt seeni korjama. Saabus õhtu, metsas hämardus ja lapsed märkasid, et nad olid eksinud. Istusid väsinult kännule ja vesi tikkus silma. Järsku seisis nende ees eideke. Tal olid rõõmsad silmad, naeratah suu ja kongus nina. Eideke juhatas lapsed _____.

2. Lõpeta laused.

Sõna koosneb tähtedest.

Lause koosneb sõnadest.

Jutt koosneb lausetest.

3. Mõista, mõista, mis see on?

Majake mäe peal, üks jalake all?
Vanamees vaarikus, kauss kummuli peas?

Joonista vastus.

4. Kirjuta lünka puuduvad täishäälikute tähed.

SEENE JALAD

SÕNA JALAD

5. Mõista, mõista, missugused jalad ei kõnni?

seenejalad, sõnajalad

Teistsugune tüdruk

1. Eralda laused lõpumärgiga. Tee suured tähed värviliseks.

MEELI ON MEIE KLASSI TÜDRUK. TA ON TEISTEST ERINEV. ME EI OSKA MEELIT ABISTADA. TA EI OOTAGI MEIE ABI. MEELI ON SÕBRALIK TÜDRUK. MEELI TULEKUGA MUUTUS MEIE KLASS SÕBRALIKUMAKS. ISEGI INGA EI NUTA IGA ASJA PEALE. ME HOOLIME SELLEST TÜDRUKUST. TA ON ÜKS MEIE HULGAST.

Kirjutasin 9 punkti.

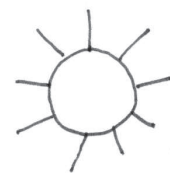
Tegin värviliseks 11 tähte.

2. Kirjuta, mille poolest me üksteisest erineme.

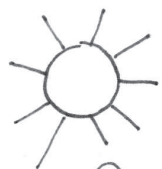
Meil on erinev

3. Lahenda mõistatus. Saad teada, kes kaalub rohkem kui kuld.

See täht on sõnas RAHVAS,	kuid puudub sõnas VARAS.	H
See täht on sõnas EMA,	kuid puudub sõnas MAAILM.	E
See täht on sõnas TARK,	kuid puudub sõnas KETRIN.	A
See täht on sõnas SISALIK,	kuid puudub sõnas KALLIM.	S
See täht on sõnas KÕRV,	kuid puudub sõnas KORVISANG.	Õ
See täht on sõnas SAABAS,	kuid puudub sõnas SASIPEA.	B
See täht on sõnas PUDER,	kuid puudub sõnas SUPIPOTID.	E
See täht on sõnas KARTUL,	kuid puudub sõnas TUULISPASK.	R

Karupoeg Kusti kiitus

1. Kirjuta lünkadesse teksti põhjal puuduvad sõnad.

Kekseldes tuli karupoeg Kusti metsakoolist koju.

„Emme, ma sain täna kiituse!” „Oli ka aeg,”

rõõmustas proua Karu. „Jõudsime ära oodata!

Kas liitsid kahele kolm õigesti?” „Ei-ei,” raputas

karupoeg Kusti pead. „Mahärva^aamise tundi täna ka

ei olnud.” „Kas laulmistunnis tuli „Kus sa käisid, kus sa käisid,

sokukene” õige viisiga välja?” „Ee-ei,” tegi karupoeg Kusti

heast meelest tiriseisu. „Täna oli koorilaul. Siis ei

lubata mul suudki lahti teha.” „Mille eest sind

siis kiideti?” „Hea pea eest,” oli karupoeg Kusti uhke.

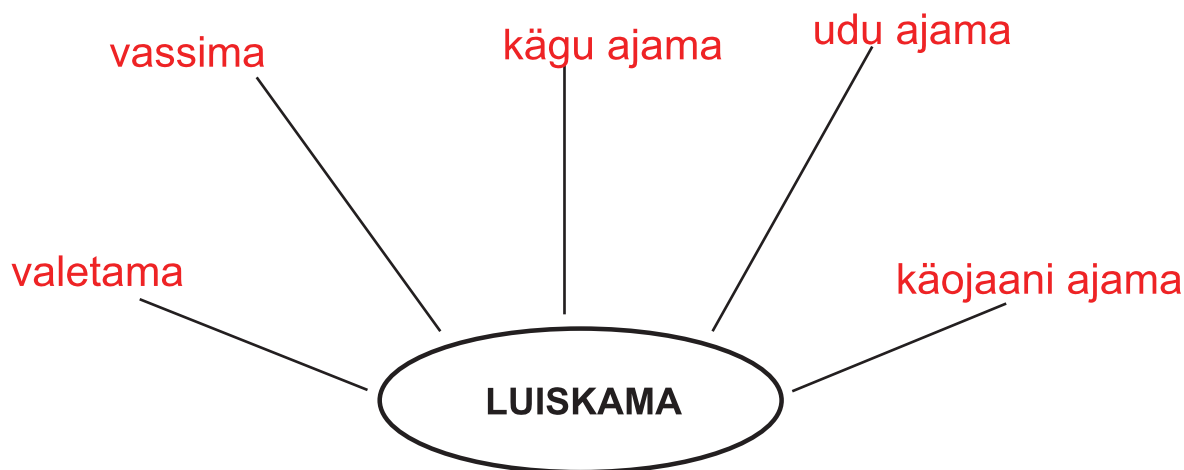
„Jalgpallitunnis lõin palli peaga väravasse.”

2. Kirjuta karupoeg Kustile kiituskiri. Kaunista kiituskiri.

3. Kirjuta, mille eest ennast kiidaksid.

Luiskaja Liisa

1. Kirjuta sulgudest sõnalooma sama tähendusega sõnad.

(valetama, vaatama, vassima, tantsima, kägu ajama, kaagutama, udu ajama, käojaani ajama, kisendama)

Joonista ja värvi sõnaloom.

2. Millised valed on Liisa valed? Tee X.

VALED	LIISA VALED
Minu vanaemal on sportimiseks seitsmepenikoormasaapad.	
Poe koogiriulis on hiirepesa.	X
Elevant loobib politseinikke mädamunadega.	X
Minu voodis magavad kolm karu.	
Meie krokodill muneb karamellkomme.	X
Minu isa ostis endale poest kuldmune muneva kana.	
Meie õpetaja uriseb ja hammustab lapsi.	X
Minu koduaias elavad tulnukad, kes kõnnivad pea peal.	
Raekoja platsil on märatsev elevant.	X
Meie kodus elab vaiba all krokodill.	X
Minu kass muutub öösel nahkhiireks.	

Kirjuta tabelisse üks puuduv Liisa vale ja üks oma vale.

Imelik nimi

1. Kirjuta ülevalt alla puuduvad täishäälikute tähed (U, I, I, I, I, E, E, E). Saad vanasõna.

N _____

I
... _____

M _____

I
... _____

E
... _____

I
... _____

R _____

I
... _____

K _____

U
... _____

M _____

E
... _____

E
... _____

S _____

T _____

Kirjuta joontele antud tähtedega algavaid nimesid.

Kirjuta saadud vanasõnast täishäälikuühend kasti sisse.

EI

2. Moodusta uusi sõnu, milles on eelmise harjutuse täishäälikuühend.

Rebasepoju ja teised

1. Kirjuta midagi head ...

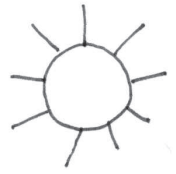
... õpetajale

... pinginaabrile

... emale

... isale

... sõbrale

2. Ühenda, mida ütles rebasepoju loomadele.

tugev

paks ja kohmakas

nudi karvatups

ilus kilp

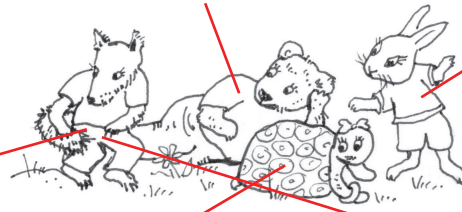
välejalgne

kuri nägu

julge

aeglane liikumine

koledad hambad

3. Leia 12 looma, kes elavad selles tähemetsas.

	1	2	3	4	5	6	7
a	K	V	P	T	N	U	H
b	Ä	O	R	A	V	E	R
c	H		Ä	I	N	K	Ä
d	R		K	A	H	I	S
e	I		B		I	T	T
f	K	E	L	I	I	S	I
g	R			U	R	A	K
h	S	E	N	Ä	J	N	

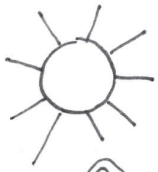
1a	2b	6b	7b
K	O	E	R

Leia ka tähemetsas jalutav metsloomade vaenlane.
Kirjuta vastus ruutudesse.

Marit on arvutipuhkusel

1. Ühenda lause algus õige lõpuga.

Marit sai sünnipäevaks _____ nuhvli.
klaveri.

Marit harjutas _____ kirjutamist.
arvutamist.

Ta oli tubli _____ pranglija.
pallimängija.

Ühel päeval oli Maritil veebipäevikus teine _____ märkus.
kiitus.

Isa otsustas last _____ kontrollida.
õpetada.

2. Moodusta silpidest teksti põhjal sõnu. Värv sõnad.

NUH	PRANG	AR	VU	TI	MÄNG
VEL	LI	VA	MU	RI	I
VA	MI	MÄR	NA	LEL	SA
ON	NE	SA	KUS	BEA	BA
VEE	BI	PÄE	VIK	TA	MA
GA		AR	VU	TI	

Ülejäänud silpidest moodusta vanasõna valetamisest.

VALEL ON SABA TAGA.

Oh seda õnne!

1. Aita Tõnisel leida kaotatud asjad.

(saabas, müts, tuhvlikott, portfelli, traksid, kamm, taskuplokk, särk, sokid, sulepea, võti, raamat)

TÕ	SÄRK	TUHV	NIS
EI	KA	LI	SAA
TRAK	PORT	KOTT	BAS
FELL	SID	VÕ	DU
PEA	TI	KAMM	NUD
SO	LE	MAT	Ä
KID	RAA	SU	MÜTS
TAS	KU	PLOKK	RA

Kirjuta ülejäänud silpidest lause, mis vastab küsimusele „Mis läks hästi?”.

Tõnis ei kadunud ära.

2. Paranda vead.

Tõnis, kellel oli alati rutt, tormas koolist koju. Ta asjad kadusid ära.
Tõnis oli rõõmus. Sellel päeval jõudis ta ise koju. Tema nut jäi
nutmata.

Kirjuta vigadeta sõnad õiges järjekorras joonele. Saad vanasõna.

Kellel rutt, sellel nutt.

3. Millisena jõudis Tõnis koju? Joonista.

Vanaema külaskäik

1. Kirjuta lause lõpuni.

Mängin meeleldi _____
(mis mängu ja kellega?)

2. Kirjuta lünka sobiv sõna.

1. Hommikusöögiks on puder. (puder, puuder)
2. Emal on kotis puuder. (puder, puuder)
3. Kass lakub piima. (kass, kaas)
4. Potil on kaas. (kass, kaas)
5. Kell näitab aega. (kell, keel)
6. Keel on suus. (kell, keel)
7. Varba otsas on vill. (vill, viil)
8. Viil on sahtlis. (vill, viil)
9. Kepp on puust. (kepp, keep)
10. Vihma sajab. Kus on minu keep? (kepp, keep)
11. Kool on remonditud. (koll, kool)
12. Koll ajab Pipit taga. (koll, kool)
13. Sepp taob tulist rauda. (sepp, seep)
14. Seep on karbis. (sepp, seep)

3. Mõned täishäälikute tähed kadusid ära. Leia need ja kirjuta õigele kohale.

A E I O U Õ Ä Ö Ü

Laanerahva erakool

1. Missugune peab olema õpetaja? Kirjuta.

(range, sõbralik, huumorimeelne, kiuslik, rahulik, kannatlik, heatahtlik, hooliv, vihane, rõõmus, leebe, äkiline, töökas)

2. Missugune klassikaaslane sulle meeldib? Kirjuta vähemalt kolm sõna.

Ta peaks olema

(viisakas, tõsine, heatahtlik, hooliv, abivalmis, rõõmsameelne, uudishimulik, jutukas, vaikne, mugav, kõvahäälne, huumorimeelne)

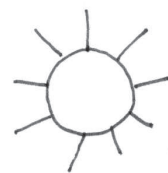
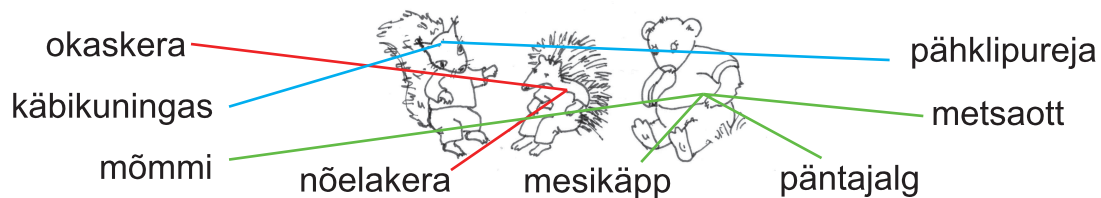
3. Kirjuta, milline oled sina.

Olen

4. Kes nii arvas? Märki õigesse kasti X.

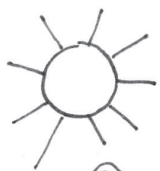
rebane Bosse	hunt Willy	jänes Jämm	karu Käpu	
X				Õpetajal peab olema ilus ja soe kasukas.
			X	Õpetaja peab tugev olema.
		X		Õpetajal peavad olema suured silmad ja pikad kõrvad.
	X			Õpetajal peavad olema pikad ja teravad kihvad.

5. Ühenda pilt õigete sõnadega.

Marta meenutusi õpetajatepäevast

1. Aita Martat. Ühenda viktoriini küsimus õige vastuse pildiga.

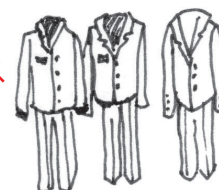

Kõrvetab, aga põlema ei pane?

Millist peeti ei sööda?

Missugused konnad ei krooksu?

Milline roog pole söödav?

2. Paiguta sõnad õige küsimuse alla.

Kes?	Mis?
õpetaja	sünnipäev
Ats	nali
ema	tort
sõber	ilm
koer	tuul

õpetaja, Ats, sünnipäev, nali, tort, ilm, tuul, ema, sõber, koer

3. Kirjuta väike jutuke vihikusse.

Vali oma jutt, tegelane või tegelased. Mõttele, missugused nad on (välimus, iseloom) ja mida huvitavat nad võiksid koos teha. Kas nende tegevused õnnestusid või ebaõnnestusid ja miks?

Igal jutul on algus, keskosa ja lõpp.

Rahvalaulud

Riikide, maakondade, linnade ja külade nimed kirjutatakse suure algustähega.

Koolide nimed kirjutatakse suure algustähega.

1. Lõpeta laused.

Minu kodumaa nimi on Eesti.

Maakonna nimi, kus ma elan, on _____.

Minu kodupaiga nimi on _____.

Minu kooli nimi on _____.

Rahvaluule lühivormid on vanasõna, mõistatus ja kõnekäänd.

2. Mis on mis? Ühenda.

Ega töö konn ole, et eest ära hüppab.

Jänes püksis.

Kes raiub puid ilma kirveta?

Ega amet leiba küsi.

Tervis on parem kui rikkus.

Kukub, kukub, aga maha ei kuku?

Ajab kärbseid pähe.

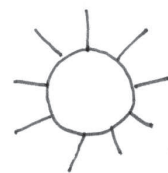
Sirp sabas, hari peas?

Jalad selga võtma.

MÕISTATUS

KÕNEKÄÄND

VANASÕNA

Liisusalmid

1. Kirjuta liisusalmi puuduvad suluta kaashäälikute tähed.

Mi n a leidsin heinakõ rr e.

Kõ rr e viisin lehmale.

Lehm andis mu ll e piima.

Pii m a viisin pagarile.

Pagar tegi mu ll e kingad.

Ki n gad viisin pruudi l e.

Pruut a n dis mu ll e mu s i.

Mu s i jätsin endale.

2. Muuda sõnas suluta kaashäälikute pikkust.

kala–kalla

lina–li nn a

kari–ka rr i

mina–mi nn a

sile–Si ll e

kava–ka vv a

kana–ka nn a

vilu–vi ll u

vile–Vi ll e

maru–ma rr u

3. Moodusta ühe sõnapaariga lause.

4. Millised sõnad on siia peidetud? Kirjuta piltide järgi lünka puuduvad tähed.

k a m i n k a n a k a l l a k a l a v i l e V i l l e

Ühenda sõna pildiga.

Lehmalüpsja laul

1. Ühenda sama tähendusega sõnad.

muiste	lähedale
sedaviisi	äkki
ei mõistnud	peagi
ligidale	vanasti
korraga	niimoodi
varsti	ei saanud aru
nõnda	ka
kah	nii

Vali üks sõna ja kirjuta selle sõnaga lause.

2. Kirjuta, kuidas keegi häälitseb.

Lammas <u>määgib</u>	Hobune <u>hinnub</u>
Koer <u>haugub</u>	Kass <u>näugub</u>
Lehm <u>ammub</u>	Vasikas <u>möögib</u>
Siga <u>rõhib</u>	Kana <u>kaagutab</u>
Lind <u>laulab</u>	

3. Tõmba maha iga kolmas täht.

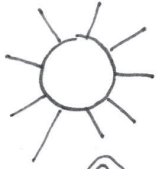
Väike-lehelind ehk siilk-silk

Kirjuta ülejäänud tähed õiges järjekorras ruutudesse. Saad teada, mis on lehmälüpsjalinnu tegelik nimetus.

V ä i k e - l e h e l i n d e h k s i l k - s i l k

Aja puudutus, puudutuse aeg

1. Lahenda ristsõna. Saad teada, kus toimus eestlaste esimene laulupidu.

1. linn, kus toimuvad eestlaste üldlaulupeod
2. jalatsid, mis kuuluvad rahvariiete juurde
3. riided, mida kantakse laulupidudel
4. naiste peakate, mida kantakse rahvariietega
5. meeste peakate
6. naiste ehe

1.	T	A	L	L	I	N	N				
2.	P	A	S	T	L	A	D				
3.	R	A	H	V	A	R	Õ	I	V	A	D
4.	T	A	N	U							
5.	K	A	A	B	U						
6.	S	Õ	L	G							

Vastus: Eestlaste esimene laulupidu toimus **Tartus**.
(sõlg, Tallinn, tanu, kaabu, pastlad, rahvarõivad)

2. Tee juhendi järgi õigetele tähtedele „õige” värviga ring ümber. Saad teada, millist laulu lauldakse igal laulupeol.

M	O	L	U		H	I	S	P	N	A	M	A	A	R	J	A
1.	2.				3.	4.	5.	6.	7.	8.						
N	O	N	I		E	M	I	B	K	N	U	V				
9.	10.				11.	12.	13.	14.								
L	A	R	O		Ö	M										
15.	16.	17.														

1) Täishäälikute tähed: 2. 3. 5. 7. 8. 9. 12. 14. 15.

2) Suluta kaashäälikute tähed: 1. 4. 6. 10. 11. 13. 16. 17.

See laul on „**Mu isamaa on minu arm**”.

Laulupeole!

1. Sea silbid sõnadeks. Saad teada, mis on koomiks.

HI KE LÜ SE TI TEKS GA NIS JOO TE TUS SA RI

Vastus: Koomiks on lühikese tekstiga joonistuste sari.

2. Värv rahvariided vastavalt antud värvikoodidele.

1 - roheline

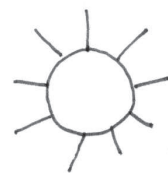
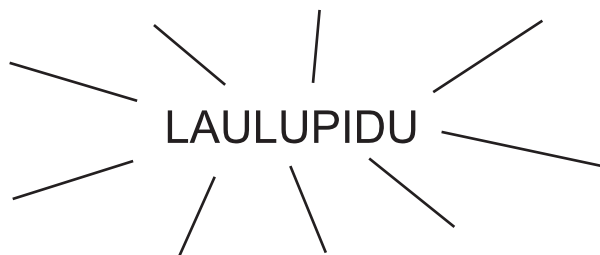
2 - kollane

3 - punane

4 - sinine

5 - oranž

3. Kirjuta, mis seostub sinul sõnaga „laulupidu”.

Kallest saab mardisant

1. Ühenda lause algus õige lõpuga.

- Mardipäev on _____ 10. augustil.
 10. novembril.
- Mardipäevast algas vanasti _____ suveaeg.
 talveaeg.
- Mardipäeval jooksevad ringi _____ päkapikud.
 mardisandid.
- Mardid laulavad ja mängivad _____ pilli.
 palli.
- Mardid soovivad perele _____ viljaõnne.
 head uut aastat.
- Pere annab martidele _____ maiustusi.
 vitsakimbu.

2. Ühenda kuupäev õige tähtpäevaga.

- 30.11 _____ hingedepäev
 25.11 _____ mardipäev
 10.11 _____ kadripäev
 02.11 _____ andresepäev

3. Joonista mardisant.

4. Järjesta mardijooksu tegevused.

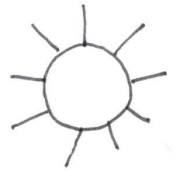
- 5 Pererahvas annab martidele maiustusi.
- 4 Mardisant laseb pereliikmel valida korvist järgmiseks aastaks õnne.
- 3 Küsitakse mõistatusi, tantsitakse, mängitakse.
- 1 Koputatakse uksele ja lauldakse mardilaulu.
- 2 Tervitatakse pererahvast, soovitakse viljaõnne.

Õnneseen

1. Joonista, mida vajad selleks, et olla õnneseen.

Kes peab õnneseenel olema?

Mis peab õnneseenel olema?

2. Ühenda sõnad ja väljendid, mis sobivad antud sõnadega.

õnnega koos

õnnetuke

õnnerikas

halvasti

hädapätakas

õnnesärgis sündinud

õnnetu

murest murtud

ÕNNESEEN

HÄDAVARES

õnn naeratas

õnnekas

õnnelaps

nannipunn

seitsmendas taevas

õnnelik

vaeseke

üks häda teise otsa

3. Mõistata, millised need inimesed on.

Enn Õnees – õnneseen

Tõnu Ne – õnnetu

Häsda Vare – hädavares

Ken Õlin – õnnelik

4. Milline seen ei ole seen? Kirjuta vastus.

Õnneseen ei ole seen.

5. Ühenda vanasõna algus õige lõpuga.

Igaüks

Õnnetus

ei hüüa tulles.

on oma õnne sepp.

Meie pere jutud

1. Silbita sõnad püstkriipsuga. Kirjuta sõnad õigesse tulpa.

ema, isa, kass, koer, memm, taat, papagoi, hamster, vanaisa

Ühesilbilised
sõnad

kass

koer

memm

taat

Kahesilbilised
sõnad

ema

isa

hamster

Kolmesilbilised
sõnad

papagoi

Milline sõna jäi üle?

Kirjuta selle sõnaga üks armas ja soe lause.

2. Lahenda spiraalmõistus.

1 noppima ehk ...

2 sõna „linnas” vastand

3 „alustus” teisiti

4 „virk” teisiti

5 küsitlus ehk ...

6 jäme juur ehk ...

7 triiphoone ehk ...

8 riik Euroopas

9 lapsevanem

10 peenike ehk ...

11 valge lepp ehk ...

¹ K	O	R	J	A	² M	A	³ A
I	⁷ K	A	S	V	U	L	
R	⁹ I	¹⁰ S	A	¹¹ L	H	G	
U	T	P	P	E	O	⁴ U	
U	S	E	⁸ E	N	O	S	
⁶ J	V	R	E	T	N	⁵ I	

(sale, Eesti, juurikas, lepp, isa, korjama, intervjuu, usin, algus, maal, kasvuhoone)

Vastuseks saad tegelase loetud jutust. Kirjuta: Jasper

Mida teised arvavad?

1. Mida võiksid teised arvata, kui ...

- ... su nägu on must? _____
- ... su juuksed on kammimata? _____
- ... sa kõnnid sokkides? _____
- ... su riided on määrdunud? _____
- ... sa hilined hommikuti tundi? _____
- ... sa käitud korralikult? _____
- ... sa aitad nõrgemaid? _____
- ... sa käitud nii, nagu on õige? _____
- ... sa räägid õpetajale kellegi pahateost? _____

2. Kirjuta lünka puuduvad täishäälikute tähed.

M aa sikatega j ää tis oli laua peal p u nases kl aa sist
kausis k oo s r oo sa l u sikaga.

Joonista lause kohta pilt.

3. Kirjuta lünka puuduvad suluta kaashäälikute tähed.

He l eko ll asel si n iste li ll edega põ ll el o l id suu r ed
ü mm argused ha ll id ta s kud.

Joonista lause kohta pilt.

4. Kirjuta lünka puuduvad sulghäälikute tähed.

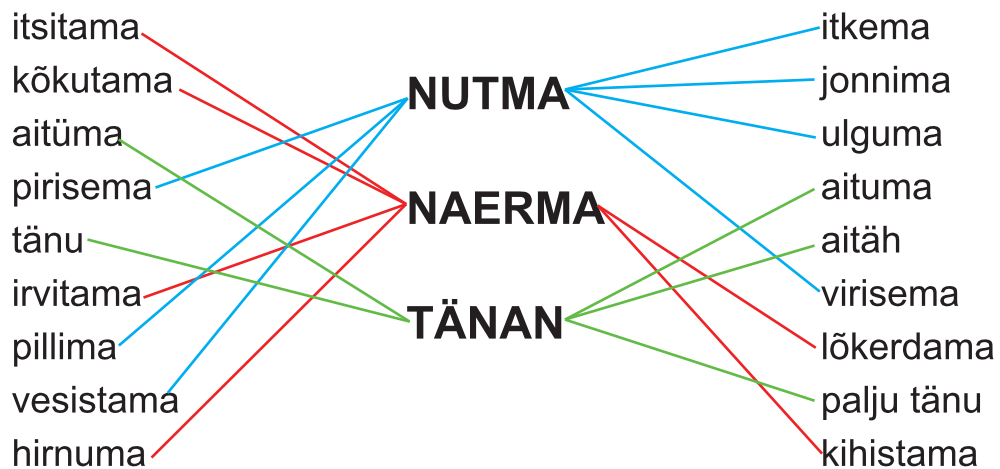
Väi k e rön g assa b a g a si g a mü tt as mu ll as.

Joonista lause kohta pilt.

Marta sai matemaatikas kahe

1. Ühenda sama tähendusega sõnad.

2. Ühenda lause algus õige lõpuga.

Marta on garderoobis ja tõttab sõbratari juurde.
Liis märkab seda Marta rahuneb.
Natukese aja pärast et ta sai matemaatikas kahe.
Marta sosistab, et nutmine ei aita.
Liis ütles, ja nutab.
Karl ütles, oli lõbus.
Õppimine et kordamine on tarkuse ema.

3. Kirjuta iga reegli juurde sobiv lause.

Nimed kirjutame suure algustähega.

Küsilause lõppu kirjutame küsimärgi.

Kui sõna vastab küsimusele „Mida teeb?“, kirjutame sõna lõppu -b.

Onu Albert tunneb hästi südameseadust

1. Ühenda teksti põhjal sõnad lauseks. Kirjuta laused joontele.

Isa sõber on onu Albert.

Onu Albert on arst.

Ta ravib haigeid.

2. Lõpeta reeglid.

Lause algab suure tähega.

Jutustava ehk väitlause lõppu kirjutame punkti.

Kontrolli, kas sa tegid seda eelmises harjutuses.

3. Paranda vead.

① Marta ja Karli isa sõbra nimi on onu Albert.

③ Onu Albert on arst.

④ Onu Albert ravib ravib haigeid.

② Haiged tänavad tänavad isa sõpra.

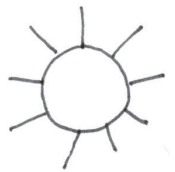
Kirjuta lause ette reegli number, mille vastu on eksitud.

① Nimed kirjutame suure algustähega.

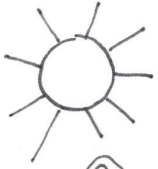
② Kui sõna vastab küsimusele „Mida teevad?“, kirjutame sõna lõppu -vad.

③ Lause algab suure algustähega.

④ Kui sõna vastab küsimusele „Mida teeb?“, kirjutame sõna lõppu -b.

Ühel lapsel ei olnud ema

1. Loe järgmised laused. Silbita sõnad püstkriipsuga. Kirjuta, millised tähed on j-i järel.

Jänes Jörril joogijanu.

Jörri jõurab, kalja nõuab.

Tooge kalja Jörrile!

ä ö o a õ / e i u ü

*J on alati silbi alguses.
J on alati täishäälikute tähtede ees.*

Kirjuta ritta ka ülejäänud täishäälikute tähed.

2. Kirjuta lünka puuduv täht.

Jaan ja Jü-ri jook-sid jää-ti-se jä-re-le.

Jõmp-si-kad a-ja-sid jä-ne-sed o-ja äär-de joo-ma.

Ma-ja ta-ha ra-ja-ti män-gu-väl-jak.

Kontrolli, kas alustasid lauset suure algustähega.

3. Joonista, mida sina kingiksid Hannale.

A a	B b	C c	D d
E e	F f	G g	H h
I i	J j	K k	L l
M m	N n	O o	P p
Q q	R r	S s	Š š
Z z	Ž ž	T t	U u
V v	W w	Õ õ	Ä ä
Ö ö	Ü ü	X x	Y y

